

Program Wychowawczo-Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. Anieli hr. Potulickiej
w Wojnowie

Wojnowo, 26.09.2017 r.

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne N Z z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 60).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst j. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie MEN z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej i zadania kierunkowe Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2017/2018
- Statut Szkoły Podstawowej im. Anieli hr. Potulickiej w Wojnowie

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Anieli hr. Potulickiej w Wojnowie opiera się na hierarchii wartości uczniów, nauczycieli i rodziców. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej zgodnie z założeniem, że **wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole**, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. **Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.**

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

I. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom.

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako podstawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

II. Diagnoza sytuacji wychowawczo-profilaktycznej w szkole

Diagnoza sytuacji wychowawczo-profilaktycznej w szkole oparta została o analizę działań pedagoga, obserwacje, rozmowy, ankiety przeprowadzone wśród uczniów, rodziców, nauczycieli.

Problemy występujące w szkole i środowisku lokalnym dotyczą głównie:

- naruszania przez uczniów dyscypliny szkolnej;
- niskiej motywacji do uczenia się i podejmowania aktywności na terenie szkoły;
- podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych, tj. wagarowanie, palenie papierosów i spożywanie alkoholu oraz używanie substancji psychoaktywnych, zachowania agresywne;
- niskiej frekwencji na zajęciach;
- znajomości i przestrzegania zasad dobrego wychowania;
- odpowiedzialności za otoczenie i estetykę szkoły;
- zarządzania sobą w czasie wolnym;
- radzenia sobie ze stresem;
- współpracy z rodzicami;
- umiejętności interpersonalnych.

III. Sylwetka absolwenta

Dążeniem nauczycieli (we współpracy z rodzicami) Szkoły Podstawowej im. Anieli hr. Potulickiej w Wojnowie jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- jest odpowiedzialny,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny,
- jest kreatywny,
- jest odważny,
- jest samodzielny,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy.

IV. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.
- 4) dążenie do ograniczenia bądź wyeliminowania zachowań negatywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły, egzamin na kartę rowerową,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

V. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z wychowawcami, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwala go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,

- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych rodziców.

5. Pedagog szkolny / psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

6. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

7. Samorząd Uczniowski:

- jest - w porozumieniu z dyrektorem - inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z wychowawcami i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

VI. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2017/2018

- ❖ uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- ❖ pasowanie klas pierwszych, poświęcenie sztandaru szkoły, Dzień Edukacji Narodowej, Dzień Papieski,
- ❖ Narodowe Święto Niepodległości,
- ❖ andrzejki i mikołajki klasowe,
- ❖ szkolne spotkanie opłatkowe, jasełka,
- ❖ Święto Patrona Szkoły,
- ❖ Dzień Projektów
- ❖ Dzień Dziecka,
- ❖ zakończenie roku szkolnego.

VII. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2017/2018

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych.
3. Udzielanie wsparcia uczniom wymagającym pomocy (SPE).
4. Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

1. Integracja zespołów klasowych.
2. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.
3. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. Prowadzenie godzin z wychowawcą na temat czynników sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych.
3. Uświadamianie uczniów o zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Przeprowadzenie cyklu zajęć w klasie 7 na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji.
3. Kształtowanie umiejętności wskazywania przez uczniów swoich mocnych i słabych strony.
4. Rozwijanie predyspozycji uczniów, ich uzdolnień i pokonywania potencjalnych trudności.

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
2. Wychowawcy zapoznają uczniów i rodziców z systemem wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły oraz regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.
3. Poprawa relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami. W roku szkolnym 2017/2018 uczniowie w swoich zachowaniach kierują się normami wynikającymi z przyjętych w szkole wartości.

VIII. Harmonogram działań rozwijających poszczególne obszary rozwoju uczniów

Obszar	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
ROZWÓJ INTELEKTUALNY	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy. Analiza dokumentów wydanych przez PPP – realizacja wskazań dotyczących uczniów ze SPE.	nauczyciele, wychowawcy	Cały rok szkolny Wrzesień/październik Cały rok szkolny
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	Przygotowanie propozycji działań w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do instytucji kulturalnych, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły. Realizacja projektów edukacyjnych dla uczniów klas 2 gimnazjum. Promowanie czytelnictwa w szkole – akcje, lekcje, konkursy, rankingi organizowane przez szkolną bibliotekę.	nauczyciele Opiekunowie grup projektowych	Zgodnie z Planem Pracy szkoły określającym terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie. Wrzesień – maj Cały rok szkolny
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	Zajęcia z orientacji zawodowej. Zajęcia rozwijające kreatywność.	Pedagog, wych. klasy 7 Wychowawcy klas 4	Zgodnie z planem pracy szkoły
	Kształtowanie postawy twórczej	Zajęcia pozalekcyjne (plastyczne). Przygotowanie imprez szkolnych (chórek	Wychowawcy, nauczyciele	Zgodnie z harmonogramem z

		szkolny, występy teatralne), udział w warsztatach artystycznych.	odpowiedzialni za przygotowanie uroczystości	planu pracy szkoły.
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, wyróżnianie uczniów z najlepszymi wynikami w nauce, laureatów konkursów przedmiotowych, uczniów z najlepszą frekwencją. Przeprowadzanie analizy wyników egzaminów zewnętrznych.	Wychowawcy dyrektor szkoły nauczyciele	Zgodnie z planem pracy szkoły. październik
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	Godziny z wychowawcą poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem na warsztatach prowadzonych przez pedagoga szkolnego.	pedagog szkolny wychowawcy,	Zgodnie z planem pracy szkoły.
ROZWÓJ FIZYCZNY	Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych. Uświadamianie uczniów o zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.	Godziny z wychowawcą o tematyce prozdrowotnej.	wychowawcy	zgodnie z planem pracy szkoły
	Promowanie zdrowego stylu życia	Udział w olimpiadzie sportowej organizowanej przez SK Caritas. Udział w programach: „Mleko, owoce, warzywa w szkole”, „Lekki tornister”, „Lactacyd”, „Żyj smacznie i zdrowo”. Zajęcia pozalekcyjne – sportowe.	Nauczyciele wf, wychowawcy klas	zgodnie z planem pracy szkoły
ROZWÓJ SPOŁECZNY	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej	Działalność charytatywna, wolontariat szkolny(zbiórki, kiermasze, pomoc doraźna, szkolenie wolontariuszy, pomoc osobom starszym i chorym).	opiekun Szkolnego Koła Caritas - Szu	Cały rok szkolny
	Rozwój poszanowania dziedzictwa	Świętowanie rocznic i wydarzeń	nauczyciele	zgodnie z

	narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	patriotycznych, godziny z wychowawcą na temat patriotyzmu. Opieka nad pomnikiem pomordowanych w Osówcu. Wycieczki do miejsc pamięci narodowej.	wskazani jako odpowiedzialni za poszczególne działania	kalendrzem uroczystości i personalną odpowiedzialnością za konkretne działanie
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	Wycieczki, godziny z wychowawcą. Udział w I Konkursie z Wiedzy o Regionie. Kultywowanie pamięci o Anieli hr. Potulickiej – patronce szkoły.	wychowawcy, nauczyciele aa, NK	terminy konkretnych wycieczek planowanych przez wychowawców i nauczycieli
	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	Godziny z wychowawcą poświęcone tej tematyce, konkursy wiedzy o Unii Europejskiej. Wycieczki edukacyjne.	nauczyciele, wychowawcy, AK	zgodnie z planem pracy szkoły
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję	Godziny z wychowawcą poświęcone tej tematyce. Spotkania z pedagogiem szkolnym. Działalność Szkolnego Koła Caritas.	pedagog szkolny, wychowawcy klas	zgodnie z planem pracy szkoły
ROZWÓJ EMOCJONALNY I DUCHOWY	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji	Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności. Obchody Dnia Praw Dziecka.	pedagog szkolny wychowawcy opiekunowie SU	zgodnie z planem pracy szkoły zgodnie z planem pracy SU
	Doskonalenie kultury bycia.	Tydzień Dobrych Manier.	aa. PD	maj 2018
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	Udział w akcji sprzątanie świata. Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze.	Nauczyciele Wychowawcy SU	zgodnie z planem pracy szkoły

		Obchody Dnia Ziemi.		
	Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy	Warsztaty dla klasy 7 prowadzone przez pedagoga szkolnego, nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy	pedagog szkolny, wychowawcy	II okres roku szkolnego 2017/2018
	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	Godziny z wychowawcą poświęcone tej tematyce . Udział w konkursach, zawodach.	Wychowawcy Wszyscy nauczyciele	zgodnie z planem pracy szkoły
BEZPIECZEŃSTWO	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	Zajęcia integracyjne w klasach. Godziny z wychowawcą na temat rozwiązywania problemów.	Wychowawcy, pedagog szkolny	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów
	Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa w szkole, przede wszystkim w czasie przerw i oczekiwania na odjazdy.	Pełnienie dyżurów nauczycielskich i uczniowskich. Analiza monitoringu szkolnego. Akcje: „Biała Wstążka”, „Nie bij mnie. Kochaj mnie”.	Wszyscy nauczyciele, wicedyrektor Organizatorzy akcji	zgodnie z planem pracy szkoły
	Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego	Analiza frekwencji uczniów. Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami.	Wicedyrektor, pedagog, wychowawcy, nauczyciele	cały rok szkolny

IX. Realizacja treści wychowawczo-profilaktycznych w klasach I – III w roku szkolnym 2017/2018

Sfera	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin
ROZWÓJ INTELEKTUALNY	uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin;	1. Zajęcia z edukacji polonistycznej, społecznej, przyrodniczej. 2. Zbiórka surowców wtórnych – współpraca wychowawców ze szkolną biblioteką.	Ka, V, MP, Ko, AS	Cały rok szkolny
	rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;	1. Udział w akcji Sprzątanie Świata. 2. Obchody Dnia Ziemi. 3. Dokarmianie zwierząt. 4. Zbiórka karmy dla zwierząt ze schroniska. 5. Obchody Światowego Dnia Zwierząt.	Ka, V, MP, Ko Ka	Cały rok szkolny
	kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego;	1. Zajęcia z edukacji polonistycznej, społecznej, przyrodniczej. 2. Wycieczka do Centrum Edukacji Ekologicznej w Myślęcinku. 3. Koło Małego Odkrywcy.	Ka, V, MP, Ko Nauczyciele EW Ka	Cały rok szkolny
	rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń;	1. Udział w wycieczkach klasowych – edukacyjnych, 2. Wyjazdy do instytucji kulturalnych. 3. Doświadczenia przyrodnicze. 4. Kółko matematyczne.	Ka, V, MP, Ko Ka, V, MP, Ko Ko	Cały rok szkolny
	kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych,	1. Zajęcia komputerowe.	aa	Cały rok szkolny
ROZWÓJ SPOŁECZNY	kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych, kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł	1. Realizacja innowacji „Każdy inny – wszyscy równi”. 2. Zajęcia z edukacji polonistycznej, społecznej, przyrodniczej.	V Ka, V, MP, Ko	Cały rok szkolny
	kształtowanie umiejętności nawiązywania i	1. Udział w wycieczkach klasowych.	Ka, V, MP, Ko	Cały rok

	podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej;	<ol style="list-style-type: none"> 2. Realizacja innowacji „Każdy inny – wszyscy równi”. 3. Zajęcia z edukacji polonistycznej, społecznej, przyrodniczej. 		szkolny
	przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w konkursach. 2. Przygotowanie do konkursów. 3. Stosowanie oceniania kształtującego. 4. Mini Playback Show. 	Ka, V, MP, Ko	Cały rok szkolny
	Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia z edukacji polonistycznej, społecznej, przyrodniczej. 2. Udział uroczystościach szkolnych. 3. Obchody rocznic narodowych. 4. Udział w akcjach szkolnych. 5. Kultywowanie pamięci o patronce szkoły. 6. Zapoznanie uczniów i rodziców z regulaminami szkoły, statutem, procedurami i egzekwowanie przepisów prawa. 	Ka, V, MP, Ko	Cały rok szkolny
	Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w akcjach charytatywnych, zbiórkach. 2. Udział w akcji WOŚP. 	Ka, V, MP, Ko	Zgodnie z planem pracy szkoły
ROZWÓJ FIZYCZNY	zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia z edukacji przyrodniczej. 2. Zajęcia prowadzone na świeżym powietrzu. 3. Spacer z uczniami. 4. Lekcje wychowania fizycznego prowadzone na szkolnym boisku. 5. Fluoryzacja zębów. 6. Udział w programie: „Mleko, owoce, warzywa w szkole”. 	Ka, V, MP, Ko	Cały rok szkolny
	kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia z edukacji polonistycznej, społecznej, przyrodniczej. 2. Akademia Dojrzewania Lactacyd. 	Ka, V, MP, Ko Ka	Cały rok szkolny

	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; 				
BEZPIECZEŃ - STWO	zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych;	<ol style="list-style-type: none"> Zajęcia edukacyjne. Zapoznanie uczniów z regulaminami, procedurami, zasadami panującymi w szkole, przypomnienie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Wycieczka do Centrum Pożarniczo-Gaśniczego nr 1 w Bydgoszczy. Zajęcia WOŚP – Ratujemy i uczymy ratować. Udział w konkursie z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej. Akademia Bezpieczeństwa. Udział w akcji „Nie bij mnie, kochaj mnie”, „Biała Wstążka”. 	Ka, V, MP, Ko	Zgodnie z planem pracy szkoły	
	kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediów; przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach;	<ol style="list-style-type: none"> Zajęcia komputerowe. Tydzień Dobrych Manier – bezpiecznie i kulturalnie w Internecie. Konkurs plastyczny – plakat – Bezpieczni w Internecie. Pedagogizacja rodziców. Zapoznanie uczniów ze stroną www.matzoo.pl. Zapoznavanie uczniów z zasadami bezpiecznego poruszania się po drogach, korzystania z komunikacji publicznej. 	Aa, aa, PD pedagog	Ka, V, MP, Ko	Zgodnie z planem pracy szkoły
	<ul style="list-style-type: none"> przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; 	<ol style="list-style-type: none"> Wycieczki szkolne. Spacery. Edukacja przyrodnicza. Zapoznavanie uczniów z zasadami 	Ka, V, MP, Ko	Zgodnie z planem pracy szkoły	

		bezpiecznego poruszania się po drogach, korzystania z komunikacji publicznej. 5. Opieka nad uczniami korzystającymi z dowozów do szkoły.	Nauczyciele pełniący dyżury	
	• kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.	1. Codzienne zajęcia w klasie. 2. Dyżury klasowe. 3. Zbiórka surowców wtórnych – współpraca ze szkolną biblioteką.	Ka, V, MP, Ko AS, rodzice	Zgodnie z planem pracy szkoły

Realizacja treści wychowawczo-profilaktycznych w klasach IV – VII w roku szkolnym 2017/2018

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach IV a i IV b

obszar	Zadania - cele	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	termin
ROZWÓJ INTELKTUALNY	Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.	1. Zajęcia kreatywne. 2. Zajęcia dodatkowe. 3. Rozwijanie zainteresowań – przygotowanie do konkursów – stwarzanie sytuacji sprzyjających osiągnięciu sukcesów.	MM, JM Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny
	Zapoznanie się z rolą zainteresowań w życiu człowieka.	1. Prezentacja pasji, talentów w czasie zajęć z wychowawcą. 2. Rozpoznawanie i rozwijanie zainteresowań podczas zajęć kreatywnych. 3. Poznanie życiorysu i działalności patronki szkoły.	MM, JM	Cały rok szkolny
ROZWÓJ SPOŁECZNY	Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.	1. Zajęcia kreatywności. 2. Zajęcia z wychowawcą. 3. Prowadzenie zajęć metodą projektu. 4. Przygotowanie uroczystości i imprez klasowych. 5. Działania służące integracji zespołu klasowego (wspólne spędzanie czasu, wycieczki, uroczystości).	MM, JM Organizatorzy uroczystości	Cały rok szkolny Zgodnie z planem pracy szkoły

	Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w akcjach charytatywnych na terenie szkoły. 2. Pomoc koleżeńska. 	Szu, Organizatorzy MM, JM	Cały rok szkolny
	Budowanie wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w imprezach szkolnych. 2. Udział w konkursach organizowanych przez szkołę. 3. Przygotowanie i udział pokazu talentów dla rodziców uczniów klas 4. 	MM, JM organizatorzy MM, JM, KM	Cały rok szkolny maj
	Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia kreatywności. 2. Integracyjne wycieczki klasowe. 3. Metoda projektu, praca w grupach. 	MM, JM	
	Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia kreatywności. 2. Zachęcanie do udziału w dyskusji na godzinach z wychowawcą. 	MM, JM	Cały rok szkolny
ROZWÓJ FIZYCZNY	Zwiększenie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia z wychowawcą. 2. Szkolne akcje profilaktyczne. 	MM, JM pedagog	Cały rok szkolny
	Kształtowanie postaw prozdrowotnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w programie: „Mleko, owoce, warzywa w szkole”. 	MM, JM	Cały rok szkolny
ROZWÓJ EMOCJONALNY I DUCHOWY	Uwrażliwienie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia z wychowawcą (rozwiązywanie konfliktów klasowych). 2. Omawianie sytuacji bohaterów literackich z uwzględnieniem kwestii moralnych. 	MM, JM Nauczyciele języka polskiego	Cały rok szkolny
	Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia kreatywności. 2. Integracyjne wycieczki klasowe. 3. Metoda projektu, praca w grupach. 	MM, JM Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny
	Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyjazdy do instytucji kulturalnych. 2. Udział w imprezach kulturalnych w szkole. 3. Udział w przedstawieniach w ramach akcji Internetowy Teatr dla Szkół. 	Organizatorzy wycieczek, imprez PD	Cały rok szkolny
BEZPIECZEŃSTWO	Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia kreatywności. 2. Zajęcia z wychowawcą 3. Rozmowy z pedagogiem, psychologiem szkolnym. 	MM, JM Pedagog, psycholog	Cały rok szkolny

	Uświadamianie zagrożeń wynikających z nowoczesnych technologii informacyjnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w akcji Tydzień Dobrych Manier – kulturalni i bezpieczni w Internecie. 2. Udział w konkursie plastycznym „Bezpieczni w Internecie”. 3. Zasady netykiety na lekcjach informatyki. 	<p>aa, PD</p> <p>pedagog</p> <p>aa</p>	Cały rok szkolny
--	--	--	--	------------------

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasie V

obszar	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	termin
ROZWÓJ INTELEKTUALNY	Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.	1. Realizacja innowacji pedagogicznej „Magiczny świat kodowania”.	aa	Cały rok szkolny
	Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów w rozwiązywaniu problemów, na nową wiedzę.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Godziny z wychowawcą. 2. Wycieczki edukacyjne. 3. Realizacja innowacji pedagogicznej. 	aa	Cały rok szkolny
ROZWÓJ SPOŁECZNY	Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.	1. Realizacja innowacji pedagogicznej „Magiczny świat kodowania”.	aa	Cały rok szkolny
	Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych – wolontariat.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w akcjach charytatywnych organizowanych w szkole. 2. Udział w WOŚP. 3. Zbieranie plastikowych nakrętek. 	aa Szu organizatorzy	Cały rok szkolny
	Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (SU, drużyna, wspólnota, klub).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Angażowanie się w pracę na rzecz szkoły – SU. 2. Code week – działania drużynowe. 3. Udział w zajęciach pozalekcyjnych (np. drużyna harcerska). 	aa Opiekunowie SU Realizatorzy zajęć	Cały rok szkolny
ROZWÓJ FIZYCZNY	Rozwijanie poczucia własnej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.	1. Udział w akcji Tydzień Dobrych Manier – kulturalni i bezpieczni w Internecie.	aa, PD	Zgodnie z planem pracy szkoły
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w programie: „Mleko, owoce, warzywa w szkole”. 2. Fluoryzacja zębów. 3. Spotkania z pielęgniarką. 	aa szkolna pielęgniarka	Cały rok szkolny
ROZWÓJ EMOCJONALNY I DUCHOWY	Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w szkolnych uroczystościach, rocznicach. 2. Poznawanie życia i działalności patronki 	Organizatorzy aa	Zgodnie z planem pracy szkoły

		szkoły.		
	Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.	1. Praca metodą projektu.	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny
	Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.	1. Udział w szkolnej akcji dotyczącej praw dziecka.	Opiekunowie SU	Zgodnie z planem pracy szkoły
	Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	1. Udział w wycieczkach klasowych. 2. Wyjazdy do instytucji kulturalnych. 3. Udział w uroczystościach szkolnych. 4. Udział w akcji „Internetowy Teatr dla Szkół”.	aa organizatorzy wyjazdów PD	Zgodnie z planem pracy szkoły
	Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.	1. Zawieranie kontraktu klasowego – zasady zabierania głosu na lekcji. 2. Godziny z wychowawcą.	aa	Cały rok szkolny
BEZPIECZEŃSTWO	Uświadamianie zagrożeń wynikających z nowoczesnych technologii informacyjnych.	1. Udział w akcji Tydzień Dobrych Manier – kulturalni i bezpieczni w internecie. 2. Udział w konkursie plastycznym „Bezpieczni w internecie”. 3. Zasady netykiety na lekcjach informatyki. 4. Dzień Bezpiecznego Internetu.	aa, PD	Zgodnie z planem pracy szkoły

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasie VI

obszar	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	termin
ROZWÓJ INTELEKTUALNY	Rozwijanie zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności.	1. Udział w zajęciach pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania (zapasy, unihokej, tańce, szachy, chór, zespoły ludowe). 2. Wycieczki edukacyjne („Młyn Wiedzy” w Toruniu).	Prowadzący zajęcia BK	Cały rok szkolny Zgodnie z planem pracy szkoły
	Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	1. Poznanie życia i działalności patronki szkoły. 2. Udział w uroczystościach szkolnych związanych z obchodami narodowych rocznic.	BK organizatorzy	Zgodnie z planem pracy szkoły

		3. Wyjazdy do instytucji kulturalnych. 4. Wycieczki edukacyjne.		
ROZWÓJ SPOŁECZNY	Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągniętego celu.	1. Praca metodą projektu. 2. Udział w zajęciach i zawodach sportowych. 3. Przygotowanie i udział w konkursach przedmiotowych. 4. Pomoc koleżeńska.	Wszyscy nauczyciele BK	Cały rok szkolny
ROZWÓJ FIZYCZNY	Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.	1. Godziny z wychowawcą. 2. Udział w zajęciach sportowych (zapasy, unihokej).	BK organizatorzy	Cały rok szkolny
	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.	1. Godziny z wychowawcą. 2. Rozmowy z pedagogiem, psychologiem szkolnym.	BK Pedagog, psycholog	Cały rok szkolny W razie potrzeby
	Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości słabych i mocnych stron.	1. Godziny z wychowawcą. 2. Udział w zawodach sportowych, konkursach przedmiotowych. 3. Udział w zajęciach wyrównawczych z przyrody.	BK Organizatorzy MC	Zgodnie z planem pracy szkoły
ROZWÓJ EMOCJONALNY I DUCHOWY	Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby działania na rzecz innych – wolontariat.	1. Udział w akcjach charytatywnych w szkole. 2. Udział w WOŚP. 3. Zbiórka plastikowych kapsli.	BK organizatorzy	Zgodnie z planem pracy szkoły
	Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań, poglądów.	1. Godziny z wychowawcą. 2. Praca w grupach.	BK Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny
	Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.	1. Godziny z wychowawcą. 2. Współpraca z rodzinami przy organizowaniu imprez klasowych. 3. Lekcje wr.	BK rodzice Ka	Zgodnie z planem pracy szkoły
	Rozwijanie samorządności.	1. Praca na rzecz SU. 2. Zbiórka funduszy na zakup luster do szkolnych łazienek.	Opiekunowie SU BK	Zgodnie z planem pracy szkoły
	Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.	1. Godziny z wychowawcą. 2. Zajęcia z informatyki. 3. Tydzień Dobrych Manier.	BK aa aa. PD	Zgodnie z planem pracy szkoły, maj

	Dokonywanie analizy postaw, wartości norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają.	1. Godziny z wychowawcą. 2. Analiza utworów literackich pod względem wartości, norm, postaw bohaterów.	BK NK	Cały rok szkolny
	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz zachowaniami agresywnymi.	1. Godziny z wychowawcą. 2. Spotkania z pedagogiem, psychologiem.	BK Pedagog, psycholog	Cały rok szkolny
BEZPIECZEŃSTWO	Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.	1. Godziny z wychowawcą. 2. Zajęcia z informatyki. 3. Tydzień Dobrych Manier.	BK aa aa, PD	Zgodnie z planem pracy szkoły

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasie VII

Obszar	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	termin
ROZWÓJ INTELEKTUALNY	Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywaniu wiedzy i umiejętności.	1. Zajęcia z wychowawcą. 2. Udział w zajęciach pozalekcyjnych – kołach zainteresowań.	Szu realizatorzy	Cały rok szkolny
	Popularyzacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu.	1. Udział w zajęciach „Face to face – zamiast facebooka”. 2. Wycieczki. 3. Zajęcia edukacyjne.	Szu, PD	Dwa razy w okresie Zgodnie z planem pracy szkoły
	Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.	1. Zajęcia z wychowawcą. 2. Udział w zajęciach pozalekcyjnych.	Szu	Cały rok szkolny
	Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.	1. Zajęcia z wychowawcą. 2. Przygotowania i udział w konkursach i zawodach.	Szu, organizatorzy	Cały rok szkolny
ROZWÓJ SPOŁECZNY	Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje między ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.	1. Działalność wolontariuszy – odwiedzanie osób starszych, chorych). 2. Współpraca z Caritas.	Szu	Cały rok szkolny
	Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za działania, decyzje.	1. Realizacja programu: „Żyj smacznie i zdrowo”. 2. Udział w zawodach sportowych. 3. Organizacja Olimpiady Sportowej dla najmłodszych uczniów.	Szu, MC Szu. Ja	Zgodnie z planem pracy szkoły czerwiec
	Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach	1. Zajęcia z wychowawcą.	Szu	Zgodnie z

	kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.	2. Zajęcia wr.	Ka	planem pracy szkoły
	Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).	1. Działalność wolontariuszy (akcje, szkolenia, wyjazdy, imprezy, pomoc doraźna).	Szu	Cały rok szkolny
ROZWÓJ EMOCJONALNY ROZWÓJ DUCHOWY	Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.	1. Zajęcia z wychowawcą. 2. Zajęcia z doradztwa zawodowego.	Szu, pedagog	II okres roku szkolnego
	Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	1. Zajęcia z wychowawcą. 2. Zajęcia wr.	Szu, Ka	Zgodnie z planem pracy szkoły
	Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.	1. Udział w zajęciach pozalekcyjnych, 2. Zajęcia dla uczniów zdolnych. 3. Udział w konkursach.	Realizatorzy działań. Rodzice	Zgodnie z planem pracy szkoły
	Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele życiowe?	1. Zajęcia z wychowawcą. 2. Zajęcia wr.	Szu, Ka	Zgodnie z planem pracy szkoły
	Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność, wytrwałość.	1. Praca w SU. 2. Działalność wolontariuszy.	Szu	Cały rok szkolny
BEZPIECZEŃSTWO	Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.	1. Zapoznanie uczniów z procedurami, zasadami, regulaminami panującymi w szkole.	Szu	wrzesień
	Dostarczanie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.	1. Spotkania z pedagogiem, wicedyrektorem.	Pedagog, wicedyrektor	W razie potrzeby
	Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.	1. Zajęcia z wychowawcą. 2. Zajęcia wr.	Szu Ka	Zgodnie z planem pracy szkoły

Realizacja treści wychowawczo-profilaktycznych w klasach II-III gimnazjum w roku szkolnym 2017/2018

Obszar	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	termin
ROZWÓJ INTELEKTUALNY	Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywaniu wiedzy i umiejętności.	1. Godziny z wychowawcą. 2. Udział w zajęciach pozalekcyjnych – kołach zainteresowań.	PD, GW, A, MC realizatorzy	Cały rok szkolny
	Popularyzacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu.	1. Udział w zajęciach „Face to face – zamiast facebooka” 2. Wycieczki. 3. Udział w zajęciach pozalekcyjnych – kołach zainteresowań.	Szu, PD PD, GW, A, MC realizatorzy	Zgodnie z planem pracy szkoły
	Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.	1. Godziny z wychowawcą. 2. Udział w zajęciach pozalekcyjnych.	PD, GW, A, MC	Cały rok szkolny
	Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.	1. Przygotowanie i udział w konkursach przedmiotowych. 2. Zajęcia przygotowujące do egzaminu gimnazjalnego. 3. Realizacja gimnazjalnych projektów edukacyjnych (klasy II gimnazjum).	Wszyscy nauczyciele Opiekunowie grup projektowych	Cały rok szkolny IX-V
ROZWÓJ FIZYCZNY	Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązanie – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności. Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.	1. Realizacja gimnazjalnych projektów edukacyjnych (klasy II gimnazjum). 2. Udział w zajęciach rozwijających zainteresowania (również pozaszkolnych). 3. Godziny z wychowawcą dotyczące ustalania priorytetów. 4. Udział w zawodach sportowych. 5. Wycieczki, spacer, lekcje wf.	Opiekunowie grup projektowych Realizatorzy zajęć PD, GW, A, MC Organizatorzy zajęć PD, GW, A, MC Ja, Ro	Cały rok szkolny

ROZWÓJ SPOŁECZNY	<p>Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność wolontariuszy – odwiedzanie osób starszych, chorych). 2. Współpraca z Caritas. 3. Realizacja gimnazjalnych projektów edukacyjnych (klasy II gimnazjum). 4. Przygotowanie do egzaminu gimnazjalnego, konkursów przedmiotowych. 5. Zajęcia wr, edukacji dla bezpieczeństwa. 6. Zajęcia z doradztwa zawodowego. 	<p>Szu</p> <p>Opiekunowie grup projektowych</p> <p>Wszyscy nauczyciele Ka, MC PD, GW, A, MC pedagog</p>	Cały rok szkolny
ROZWÓJ EMOCJONALNY ROZWÓJ DUCHOWY	<p>Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Godziny z wychowawcą. 2. Analiza tekstów kultury. 3. Lekcje języka niemieckiego i angielskiego. 	<p>PD, GW, A, MC Nauczyciele języka polskiego, języków obcych.</p>	Zgodnie z planem pracy szkoły
	<p>Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Godziny z wychowawcą. 2. Działalność Szkolnego Koła Caritas. 	<p>PD, GW, A, MC Szu,</p>	Zgodnie z planem pracy szkoły
	<p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie imprez, uroczystości o charakterze lokalnym. 2. Udział w akcjach charytatywnych na rzecz mieszkańców gminy, uczniów. 	<p>organizatorzy</p> <p>Rodzice</p>	Zgodnie z planem pracy szkoły
	<p>Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja gimnazjalnych projektów edukacyjnych (klasy II gimnazjum).. 	<p>Opiekunowie grup projektowych</p>	IX - V
	<p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Godziny z wychowawcą. 2. Zajęcia wr. 	<p>PD, GW, A, MC Ka</p>	Zgodnie z planem pracy szkoły
	<p>Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Godziny z wychowawcą. 2. Spotkania, rozmowy z wicedyrektorem, pedagogiem. 	<p>PD, GW, A, MC wicedyrektor pedagog</p>	Zgodnie z planem pracy szkoły

X. Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego

ZDROWIE

Uczeń:

Edukacja wczesnoszkolna

- dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia;
- ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka;
- posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej;
- posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia;
- reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby;
- wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze;
- przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia;
- ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. Internet; ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;

Informatyka

- w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych;

Biologia

- analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej;
- uzasadnia konieczność ochrony przyrody; opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;

Wychowanie fizyczne

- opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia;
- opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej;
- przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży;
- przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach;
- omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;

- wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ;
- omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny;
- wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni;
- wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania;

WOS

- rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych; podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych;

Przyroda

- kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu;
- doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie; poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się;

Edukacja dla bezpieczeństwa

- wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym;
- wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie;
- wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków;
- odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu;
- omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu;
- dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie);
- wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych;
- ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia;

Technika

- przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska;
- kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu;

Wychowanie do życia w rodzinie

- radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu;

SFERA SPOŁECZNA

Uczeń:

Edukacja wczesnoszkolna:

- identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad;
- współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię;
- dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory; dostrzega, że lepiej poznać siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności;
- odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo;
- ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot;
- uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu;
- wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowania
- wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich, i nazywając to, co jest wartością dla niego; naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł;

Informatyka:

- uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią, taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny;
- identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów;
- bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy;

Wychowanie fizyczne:

- uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę;
- pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych;
- wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania;
- wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną;
- identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować;
- współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię;
- motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze);

WOS:

- współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich;
- wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności;
- uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontakt, przynależności, uznania);
- przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji, kształtowania swojego wizerunku;
- wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; przedstawia różne formy współpracy w grupie;
- rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji;
- przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy;

Przyroda:

- zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego;
- doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole;

Biologia

- prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;

Wychowanie do życia w rodzinie:

- zna i stosuje zasady savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych;
- rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedziane i pisane słowa;
- kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego;
- bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania;

SFERA EMOCJONALNA I DUCHOWA

Edukacja wczesnoszkolna:

- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne;
- szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach;
- określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania;
- odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób;
- odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania;

Język polski:

- kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym;
- rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami;
- kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej;
- rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych;
- rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości;
- rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania; rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej;
- kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania;
- jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;

Historia:

- poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje;

Muzyka:

- poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu;
- zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej;
- zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne;
- uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej); angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska;
- uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych; stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców;

Plastyka:

- zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej);

- zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;

WOS:

- uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady; podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna);
- wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego;
- wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania;
- uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską);
- rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom;
- planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy;

Przyroda:

- kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu;

Geografia:

- łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości;
- przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania;
- rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej;
- ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej);
- kształtuje pozytywne – emocjonalne i duchowe – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią;
- rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno-kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski;
- przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości;

Informatyka :

- opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją;
- postępuje etycznie w pracy z informacjami;

Wychowanie do życia w rodzinie:

- jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie.

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

Edukacja wczesnoszkolna :

- wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego;
- stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną,
- rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku;
- ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach;
- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety;
- rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet;

Informatyka:

- rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet;
- przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie;

Wychowanie fizyczne:

- omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku;

- omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego;
- wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im
- wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;

WOS:

- rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach;
- przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować;
- wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw;
- przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami;

Informatyka:

- posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
- uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej;
- wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich;
- stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami;
- ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich;
- Technika:
- przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego;
- analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy;
- umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia);

Edukacja dla bezpieczeństwa:

- wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka);
- wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych;

Wychowanie do życia w rodzinie:

- świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany.

XI. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizę przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego. W skład zespołu wchodzi pedagog szkolny, wychowawcy klas trzecich, piątych i siódmych. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników.

Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana w czerwcu 2018 r. Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. Anieli hr. Potulickiej w Wojnowie w dniu 26.09.2017 r.

Przewodniczący Rady Rodziców

.....